

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN TỐI CAO
VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI ĐÀ NẴNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 07/TB-VKS-KDTM

Đà Nẵng, ngày 09 tháng 01 năm 2024

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm về kiểm sát việc giải quyết án kinh doanh thương mại trong lĩnh vực tranh chấp hợp đồng mua bán hàng hoá (xuất khẩu)

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án kinh doanh thương mại theo thủ tục phúc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng nhận thấy việc giải quyết vụ án kinh doanh thương mại về việc “*Tranh chấp hợp đồng mua bán hàng hoá*” giữa nguyên đơn là Công ty Seafarers, Inc với bị đơn là Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát được giải quyết tại Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 07/2022/KDTM-ST ngày 02/11/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh KH có vi phạm, cần thông báo rút kinh nghiệm, cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện và các tài liệu chứng cứ do nguyên đơn giao nộp:

Năm 2019, Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát (sau đây viết tắt là Công ty Hồng Phát) và Công ty Seafarers, Inc (sau đây viết tắt là Công ty Seafarers) đã có 04 lần giao dịch mua bán với nhau về mặt hàng cá ngừ vây vàng đông lạnh. Công ty Hồng Phát có gửi cho Công ty Seafarers 03 hợp đồng mua bán: Hợp đồng mua bán số EXP-HP12/2019, Hợp đồng mua bán số EXP-HP16/2019 và Hợp đồng mua bán số EXP-HP17/2019. Căn cứ thỏa thuận mua bán trên, Công ty Hồng Phát đã giao hàng đến Cảng Miami cho Công ty Seafarers 04 chuyến hàng với tổng số lượng 170.500 pao, thành tiền 675.717,50 Đô la Mỹ. Mặc dù theo thỏa thuận của các bên tại Hợp đồng, phía Công ty Seafarers sẽ thanh toán trước 50% giá trị hợp đồng, 50% còn lại sẽ được thanh toán sau khi hàng hóa vượt qua kiểm tra tại Cục quản lý thực phẩm và Dược phẩm Hoa Kỳ. Song Công ty Seafares vẫn thanh toán trước và đầy đủ cho Công ty Hồng Phát 03 chuyến hàng đầu.

Sau khi nhận hàng và lấy mẫu ngẫu nhiên trong các chuyến hàng đưa đi kiểm tra tại công ty kiểm dịch, chất lượng hàng hóa không đạt. Công ty Seafares đã liên lạc với Công ty Hồng Phát để thông báo và khiếu nại. Sau nhiều lần trao đổi,

Công ty Hồng Phát đã mở L/C cho chuyến hàng số 2 để Công ty Seafares trả hàng và Công ty Hồng Phát hoàn lại số tiền 177.084,39 Đô la Mỹ. Các chuyến hàng còn lại, mặc dù Công ty Seafarers liên tục yêu cầu Công ty Hồng Phát mở tiếp thư tín dụng nhưng Công ty Hồng Phát đã không trả lời, không thực hiện như thỏa thuận, không mở thư tín dụng để nhận lại hàng và không thanh toán cho Seafarers thêm bất kỳ khoản tiền nào.

Nay Công ty Seafarers khởi kiện yêu cầu Tòa án tuyên hủy các hợp đồng mua bán hàng hóa đã ký với Công ty Hồng Phát, bao gồm: Hợp đồng mua bán số EXP-HP12/2019 ngày 19/8/2019, Hợp đồng mua bán số EXP-HP16/2019 ngày 01/10/2019 và Hợp đồng mua bán số EXP- HP17/2019 ngày 02/10/2019.

Buộc Công ty Hồng Phát thanh toán cho Công ty Seafarers, Inc các khoản tiền, bao gồm:

+ Hoàn trả tiền mua hàng của chuyến hàng số 01, phần còn lại của chuyến hàng số 02 và chuyến hàng số 03, với tổng số tiền là 365.100,61 USD.

+ Chi phí nhập hàng các chuyến hàng số 1, 2, 3 và 4 với số tiền 48.360,99 USD.

+ Chi phí trả hàng của chuyến hàng số 02 là 5.965,37 USD.

Tổng số tiền Công ty Seafarers yêu cầu Công ty Hồng Phát phải thanh toán là 419.426,97 USD. Sau khi nhận đủ tiền, Công ty Seafarers sẽ trả lại các chuyến hàng số 1, 3 và 4 cho Công ty Hồng Phát, Công ty Hồng Phát sẽ phải chịu các chi phí trả hàng.

Ngày 12/10/2022 Công ty Seafarers có đơn sửa đổi bổ sung đơn khởi kiện về chi phí lưu kho nằm trong chi phí nhập hàng của chuyến hàng số 3 số tiền là 11.663,60 USD thay vì 9.583,20 USD như đơn khởi kiện ban đầu. Tổng số tiền Công ty Seafarers yêu cầu Công ty Hồng Phát phải thanh toán là 421.507,37 Đô la Mỹ.

II. QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT CỦA TÒA ÁN

- Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 07/2022/KDTM-ST ngày 02/11/2022 của TAND tỉnh KH, tuyên xử: *“1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty Seafarers, Inc; Tuyên hủy các hợp đồng mua bán hàng hóa đã ký giữa Công ty Seafarers, Inc với Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát, bao gồm: Hợp đồng mua bán số EXP- HP12/2019 ngày 19/8/2019, Hợp đồng mua bán số EXP-HP16/2019 ngày 01/10/2019 và Hợp đồng mua bán số EXP-HP17/2019 ngày 02/10/2019. Buộc Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát phải thanh toán cho Công ty Seafarers, Inc số tiền 421.507,37 USD.*

Công ty Seafarers, Inc có nghĩa vụ chuyển trả các lô hàng số 1, 3, 4 theo Hóa đơn thương mại số EXP-HP12/2019, Hóa đơn thương mại số EXP-HP17/2019, Hóa đơn thương mại số EXP-HP20/2019 mà Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát đã giao. Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát phải chịu các chi phí trả hàng”.

- Ngày 02/11/2022, Công ty Hồng Phát nộp đơn kháng cáo kháng cáo toàn bộ Bản án kinh doanh thương mại số 07/2022/KDTM-ST ngày 02/11/2022 của TAND tỉnh KH.

- Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm số 17/2023/KDTM-PT ngày 26/10/2023 của TAND cấp cao tại Đà Nẵng tuyên xử: “*Chấp nhận kháng cáo của bị đơn - Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát. Sửa bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 07/2022/KDTM-ST ngày 02/11/2022 của TAND tỉnh KH.*

Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty Seafarers, Inc về: Yêu cầu tuyên huỷ các hợp đồng mua bán hàng hoá đã ký giữa Công ty Seafarers, Inc với Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát, bao gồm: Hợp đồng mua bán số EXP-HP12/2019 ngày 19/8/2019, Hợp đồng mua bán số EXP-HP16/2019 ngày 01/10/2019 và Hợp đồng mua bán số EXP-HP17/2019 ngày 02/10/2019; Yêu cầu buộc Công ty TNHH dịch vụ sản xuất Hồng Phát phải thanh toán cho Công ty Seafarers, Inc số tiền 421.507,37 USD” (Phù hợp với quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng).

III. NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN RÚT KINH NGHIỆM

Bản án sơ thẩm số 07/2022/KDTM-ST ngày 02/11/2022 của TAND tỉnh KH nhận định hàng hoá của Công ty Hồng Phát xuất khẩu sang Hoà Kỳ cho Công ty Seafarers, Inc theo các Hợp đồng thương mại (gồm 04 lô hàng) không đạt chất lượng (Theo báo cáo lập ngày 30/01/2020 của phòng thí nghiệm Công ty Kappa Laboratories), các thư điện tử trao đổi giữa đại diện hai Công ty... cho rằng phía bị đơn vi phạm hợp đồng nên đã tuyên xử chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là không có căn cứ. Bởi lẽ:

1. Trong quá trình chế biến hàng xuất cho Công ty Seafarers, Inc, có sự giám sát của nhân viên Công ty này, hàng hoá trước khi đóng gói xuất khẩu đã được các cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam kiểm nghiệm đạt chất lượng (đơn vị kiểm nghiệm do người mua chỉ định). Hàng đã được vận chuyển đến cảng bên mua và được thông quan nhập khẩu vào Hoa Kỳ. Người mua đã thanh toán 100% giá trị lô hàng; phù hợp với các điều kiện ghi trong hợp đồng (chỉ thanh toán khi FDA Hoa Kỳ chấp thuận cho thông quan nhập khẩu đưa về kho người mua).

Theo tập quán thương mại quốc tế Incoterm 2010, thì lúc này người bán đã hoàn thành nghĩa vụ, mọi tổn thất sau khi thông quan do người mua chịu.

2. Tài liệu Thừa phát lại Khánh Hoà lập vi bằng ngày 18/9/2023 đã xác định từ tháng 11/2019 đến tháng 3/2020, FDA Hoa Kỳ đã không cho nhập vào Hoa Kỳ (buộc tái xuất hoặc tiêu huỷ) có rất nhiều lô hàng của các doanh nghiệp Việt Nam nhưng không có lô hàng nào của Công ty Hồng Phát.

3. Về Báo cáo phòng thí nghiệm ngày 30/01/2020 của Công ty Kappa Laboratories - xác định hàng của Công ty Hồng Phát không đạt chất lượng thì thấy:

- Mẫu hàng đem đi kiểm nghiệm do Công ty Seafarers tự lấy và đem đến phòng thí nghiệm (không đúng quy định của FDA).

- Mẫu được bảo quản không đúng quy định của Hợp đồng (Hợp đồng quy định hàng bảo quản nhiệt độ - 25 độ C), mẫu hàng đem đi kiểm định được bảo quản chỉ là - 8,8 độ C.

- Chưa có căn cứ xác định mẫu đem đi kiểm nghiệm là hàng của Công ty Hồng Phát.

Kết quả kiểm nghiệm chỉ phục vụ cho yêu cầu của Công ty Seafarers, Công ty Kappa Laboratories không gửi kết quả này cho FDA Hoa Kỳ để xem xét và xử lý theo thẩm quyền (trả lại hàng cho bên bán, tiêu huỷ, buộc tái xuất...).

Toà án cấp sơ thẩm đã nhận định cho rằng Công ty Hồng Phát không tuân thủ đầy đủ các điều kiện về chất lượng hàng hoá theo tiêu chuẩn của FDA Hoa Kỳ, dẫn đến hậu quả các lô hàng không đảm bảo là đã vi phạm hợp đồng thoả thuận đã được ký kết giữa hai bên, từ đó chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, buộc bị đơn phải bồi thường toàn bộ số tiền 421.507,37USD cho nguyên đơn là không xem xét, đánh giá đầy đủ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, vi phạm trong việc áp dụng tập quán pháp thương mại quốc tế (Incoterm 2010), gây thiệt hại đến quyền và lợi ích chính đáng của Công ty Hồng Phát.

Viện kiểm sát cấp sơ thẩm trong quá trình kiểm sát việc giải quyết vụ án kinh doanh thương mại đồng quan điểm với Toà án cấp sơ thẩm là có thiếu sót trong xem xét và đánh giá chứng cứ, cần thông báo rút kinh nghiệm chung.

Trên đây là những vi phạm của Tòa án nhân dân cấp sơ thẩm trong việc giải quyết vụ án kinh doanh thương mại nêu trên mà Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp không phát hiện kịp thời để thực hiện quyền kháng nghị hoặc báo cáo đề nghị Viện kiểm sát cấp trên kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm. Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến

Viện kiểm sát nhân dân các địa phương trong khu vực cùng nghiên cứu, rút kinh nghiệm khi kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính tương tự. /

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng - PVT VKSNDTC (báo cáo);
- Vụ 10, Vụ 14, VKSNDTC (báo cáo);
- Lãnh đạo viện VC2;
- VC1, VC3 (Đề biết);
- VKSND 12 tỉnh, TP trong khu vực;
- Trang thông tin điện tử VC2;
- Lưu: VP, V4, HSKS. 29

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Nguyễn Văn Chiến

